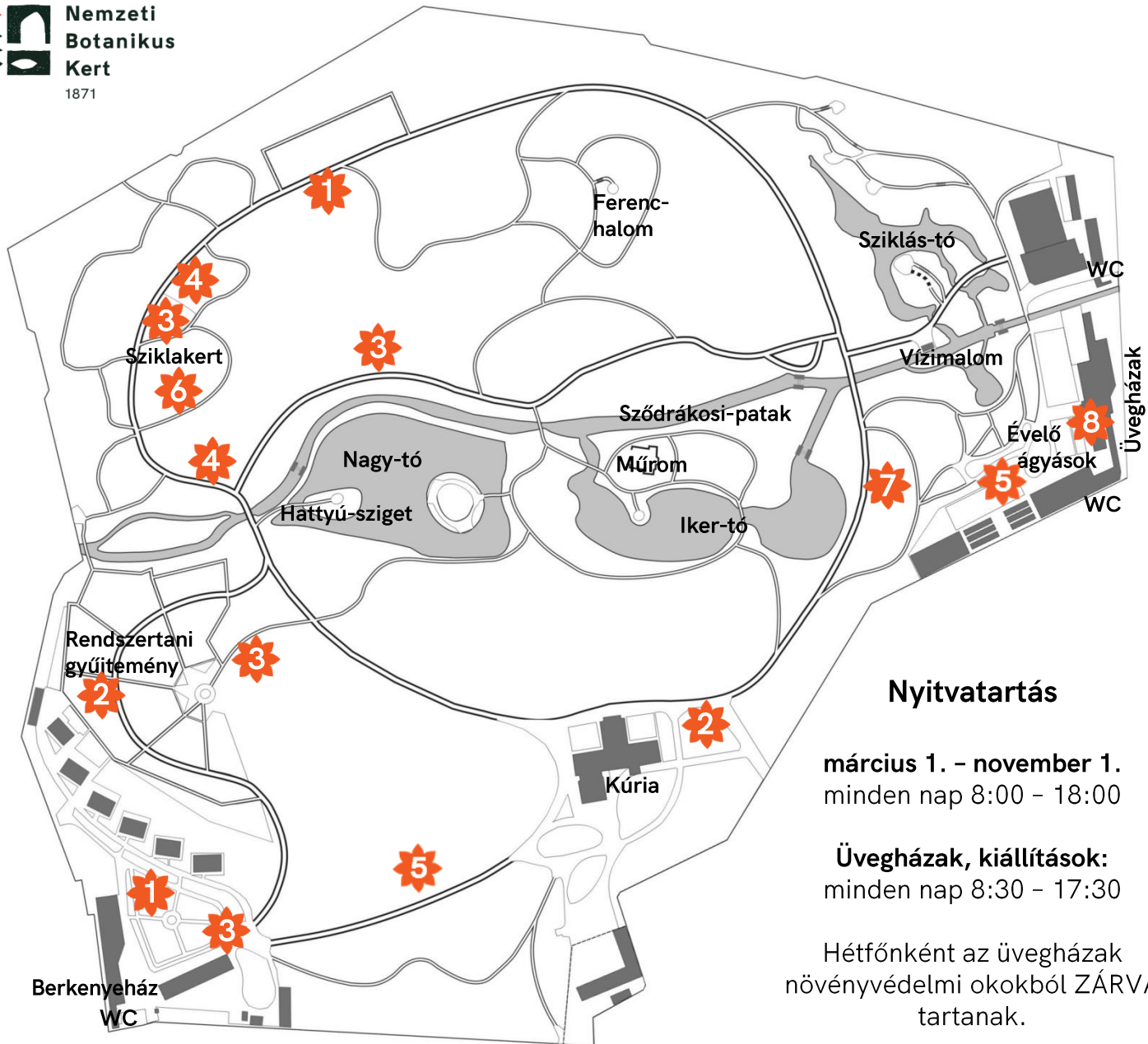


A hónap érdekességei

Nemzeti Botanikus Kert
Vácrátót



Amerikai virágsom (*Cornus florida*)




Nyitvatartás

március 1. – november 1.
minden nap 8:00 – 18:00

Üvegházak, kiállítások:
minden nap 8:30 – 17:30

Hétfőnként az üvegházak
növényvédelmi okokból ZÁRVA
tartanak.



 Térképes útmutatónk abban segít, hogy az aktuálisan virágzó fajok, vagy más időszerű látnivalók közül néhányat könnyedén megtaláljon Kertünkben.

Köszönjük, hogy az utakon maradnak!

↑
Bejárat



www.botanikuskert.hu

Szent György hava. E korán érkezett tavaszban A Kert minden zegzuga tartogat meglepetéseket. Bármerre is indulunk egy sétára, virágzó növényekre bukkanunk, még szokatlan egybeeső virágzásokat is felfedezhetünk. Folynak a tavaszi megszokott munkák: ágyások előkészítése, magvetés, ültetés, egyelőre nincs csapadékhiány a Kertben.



A **bőrlevelű korallberkenye** (*Photinia serratifolia*) örökzöld díszcserjénk egyik legszebbike. Télen fűrészesen fogazott, fénylő sötétzöld, világosabb fonákú, bőrnemű levelei tűnnek fel. Tavasszal bronzos friss kihajtásai s ernyős virágzatba tömörülő krémfehér virágai gyönyörködtetnek. Őshazája Délkelet-Ázsia, lombos erdőkben, útszéleken lejtőkön fordul elő. Kemény, nehéz fája kisebb bútorok és tárgyak faragására alkalmas. Fialat hajtásait a késői fagyok károsíthatják. A tavalyi kedvező időjárásnak köszönhetően a kertünkben lévő példányok idén gazdagon virágoznak.



A Rendszertani gyűjteményben a rutafélék (*Rutaceae*) ágyásában különösen gazdagon virágozik idén a legfagyatúrőbb citrusféle, a **vadcitrom** (*Poncirus trifoliata*). Az utóbbi évek enyhe telein még a fagyzugos vácrátóti kertben is jól telel, virágpompája is ezt mutatja. Észak-Kínában és Koreában honos, terebélyes, kusza ágú, szűrős cserje. Nevével ellentétben nem a citrom őse. Kicsi, bársonyos héjú, sárga termése kesernyés ízű. Ehető, de nyersen nem élvezhető, azonban narancssal, birssal összefőzve lekvár készül belőle, szárítva, porítva pedig fűszer.



A Rendszertani gyűjtemény sarkánál és a Sziklakert mellett is, érdekes cserjék nyílnak, a **hegyi júdásfa** (*Cercis griffithii*) és a **kínai júdásfa** (*Cercis chinensis*). A trópusi esőerdők denevérek, kolibrik, mézmadarak porozta fafajainál nem ritka jelenség a törzsönvirágzás (kaulifloria), vagyis amikor a virágok, majd a termések nem a csúcshajtásokon, hanem az idősebb ágakon és a törzsön fejlődnek.

A mérsékeltövi fás növények közül azonban csak néhányánál ismert a törzsönvirágzás. Pompás, élénk bíbor színű pillangós virágaik még szív alakú leveleik kihajtása előtt nyílnak, a kertek legszebb díszéivé varázsolva a júdásfákat.



Bár nem feltűnő a virága, a legszebb tavaszi díszek közé tartozik az **ujjas juhar** (*Acer palmatum*). Alacsony, 4-6 m-es cserje vagy laza lombozatú kis fa. Jellegzetes, 10 cm-es, kerek körvonalú levelei 5-7 kihegyesedő, fűrészszélű karéjra hasadtak, könnyed, légies megjelenésűek. Kecses bíborvörös virágai a lombfakadással egyidőben nyílnak. A juharok géncentrumából, Kelet-Ázsiából származó, Kínában, Japánban, Koreában őshonos, hegyvidéki faj. Mivel tápdús, mészmentes talajt, párás félárnyékot kíván, hazánkban, a kertekben kevésbé terjedt el. A japán kertkultúrában kiemelkedő helyet foglal el. A nagy hagyományú távolkeleti nemesítők, mintegy 250, levélforma, szín, habitus, termés, őszi lombszín szerint szelektált fajtáját állították elő.



E hónapban **tulipánok** (*Tulipa*) ezrei pompáznak kertünkben. Közkedvelt hagymás növények, a liliomfélék (*Liliaceae*) családjába tartoznak. Közel 100 vadon élő fajuk többsége Ázsiában, magashegységekben honos, de Dél-Európában is élnek képviselőik. Általában nyílt, füves, kötőrmelékes, sziklás, hegyvidéki lejtőkön élnek. A tulipán szó a turbán török elnevezéséből ered: dulban. Az első tulipánhagymák a nevezetes Selyemúton, kereskedők és utazók csomagjában jutott el a mesés szépségű perzsa kertekbe, majd az Oszmán Birodalomba. Innen kerültek a XVI. század végén Európába. Ma már több ezer fajtájukat ültetik, melyeket virágzási idejük (korai, késői), származásuk (botanikai és kerti), valamint természetük, virágjuk alakja (liliomvirágú, telt, rojtos stb.) és egyéb jellemzőik alapján csoportosítanak.



Sziklakerti gyűjteményünkben több helyütt virágozik a **leánykökörcsin** (*Pulsatilla grandis*). A boglárkafélék családjába tartozó feltűnően nagy virágainak

egynemű virágtakarója, selymes szőrű, kékesibolya lepellevelekből áll. Nemcsak virágai mutatósak, hanem bársonyos szőrű szeldelt levelei és elvirágzás után megjelenő, apró aszmagterméseinek tollas repítő-készüléke is. A növény minden része MÉRGEZŐ, de a népi gyógyászat miatt egykor magas vérnyomás, fej- és fülfájás, köszvény és reuma kezelésére használták. Ma még hazánk jelentős részén elterjedt, elsősorban sztyepréteken, ugyanakkor sajnos állományai erősen fogyatkozóban vannak. VÉDETT növényünk.



Most virágozik az **amerikai virágsom** (*Cornus florida*). Termetes bokor vagy kisebb, alacsonyan elágazó 6-12 méteres fa. Fialat hajtásai bíborvörösek, kihegyezett leveleinek felszíne középzöld, fonáka halványabb, szürkés árnyalatú. Apró virágokból álló, zöldessárga, alig fél cm átmérőjű gömbös virágzata segítségre szorul, hogy észrevegyék a beporzást végző rovarok, négy, nagy, feltűnő murvalevél (braktea) koszorúzza őket. A murvalevek megszólalásig hasonlók a valódi virágszirmokhoz, 5 cm hosszúak, visszas tojásdadok, kicsipett hegyűek. Kezdetben zöldek, majd a virágok kinyílásával egy időben érik el jellegzetes tejfehér színüket. Az USA keleti államainak hegyi lomboserdeiben honos, számtalan szép fajtáját ültetik a kertekben.



Az Orchidea- és Broméliaházban virágoznak a **begóniák** (*Begonia spp.*), a botanika közel 900 fajukat ismeri. Egyivarú termős és porzós virágaik laza, bogas virágzatba tömörülnek. Levelük jellegzetesen aszimmetrikus vállú. Rendkívül változatos, kisebb-nagyobb, ép és szeldelt levelűek, haragos zöldek, bíborvörösek és sárgával, fehérrel, rózsaszínnel tarkáztak, pettyesek, párdücfoltosak és tigriscsikosak, élénkpiros vagy fémesen csillogó fonákúak, sima és hólyagos felszínűek, szőrösek, pikkelyesek, kidomborodó erezetűek. E parádés sokféleség részben a természet évezredes, részben a növénynemesítők keze munkájának sokéves eredménye. Szerte a trópusokon, esőerdőkben és párás hegyvidéki régiókban elterjedtek. Sokoldalú, változatos felhasználású dísznövények, ma már mintegy 10 000 kertészeti hibridjük és fajtájuk van forgalomban.